

Likviidse metsamaterjali ülestöötamise kulude arvutamine

1. Raiekulu arvutamise valem

(1) Likviidset metsamaterjali andvate metsaraiete raiekulu arvutatakse järgmise valemiga:

$$RK = a_0 + \frac{a_1}{a_2 + v} + a_3 \times v^{a_4} + a_5 \times KVK,$$

kus RK – raiekulu, €/m³;
 v – keskmine raiutav tüvemaht, m³ (= 1, kui keskmine tüvemaht on suurem kui 1 m³);
 KVK – keskmine kokkuveokaugus, m;
 $a_0, a_1, a_2, a_3, a_4, a_5$ – konstandid, mis sõltuvad raieviisist.

(2) Raidmete ja alusmetsa puhul kasutatakse vaid kokkuveokulu, mis arvutatakse järgmise valemiga:

$$RK_{Raidmed, alusmets} = b_0 + b_1 \times KVK + b_2 \times KVK^2,$$

kus $RK_{Raidmed, alusmets}$ – raidmete ja alusmetsa kokkuveokulu, €/m³;
 KVK – keskmine kokkuveokaugus, m;
 b_0, b_1, b_2 – konstandid.

2. Metsamaterjali ülestöötamise kulu arvutamine

Metsamaterjali ülestöötamise kulu leitakse raiekulu (eurot/m³) ja määruse lisas 5 kirjeldatud viisil sooritatud arvestusliku sortimenteerimise tulemusena leitud likviidsete sortimentide mahtude summeerimisel saadud kogumahu korrutisena. Raidmete kulu arvutatakse, korrutades kokkuveokulu raidmete kogusega.

3. Kulude arvutamiseks vajalike muutujate leidmine

Keskmine raiutav tüvemaht (v) määratakse määruse lisade 3–5 parameetrite ja valemite abil.

Lähima võimaliku esmase vahelaoplati asukoha andmed määratakse metsa inventeerimisel, paikvaatlusega või kaardimaterjali alusel ja näidatakse punktina inventeerimisandmetes sisalduval digitaalsel metsakaardil. Kokkuveokaugus (KVK) määratakse meetrites hinnatava metsamassiivi keskpunktist lähima võimaliku esmase laoplati asukoha punktini. Raie- ja kokkuveokulu valemite konstantide $a_0, a_1, a_2, a_3, a_4, a_5, b_0, b_1$ ja b_2 väärtused leitakse regressioonanalüüsiga RMK väljastatud vastavate andmete järgi (raiekulu jaoks tabel, milles on esitatud raiekulud keskmise tüvemahu ja raieliigi kaupa, ning kokkuveokulu jaoks tabel, milles on esitatud kokkuveokulud erinevate kokkuveokauguste kaupa).

4. Transpordikulu arvutamine lõpplaohindade puhul

Lõpplaohindade puhul lahutatakse hinnast transpordikulu, milleks kasutatakse RMK-s kasutusel olevaid transpordikuluseid. Transpordikulu sõltub veokaugusest, mis arvutatakse alljärgnevalt:

$$\text{Veokaugus} = 0,00125 \times \sqrt{(x_1 - x_2)^2 + (y_1 - y_2)^2},$$

kus *veokaugus* – veokaugus, km;
 x_1, y_1 – vahelao koordinaadid, m;
 x_2, y_2 – lõpplao koordinaadid, m.